

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

E.N.W. Hoogland (VVD) en R. van Hemert (VVD)
(d.d. 29 april 2019)

Nummer
3510

Onderwerp
Vergunning WKO-installaties.

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

In 2007 heeft de Gemeente Rijswijk een bouwvergunning afgegeven waarin de aanleg van een duurzame WKO-installatie was aangegeven in het bedrijfspand aan de Laan van Zuid Hoorn 60 te Rijswijk. Uit navraag blijkt dat het hier gaat om dezelfde WKO-installatie welke in gebruik is in ons Provinciehuis. Destijds was nog geen vergunningsplicht van de provincie noodzakelijk. In 2013 stelt een toezichthouder van de afdeling Handhaving van de Directie Omgevingsdienst Zuid-Holland dat de WKO-installatie zonder vergunning aanwezig is in het betrokken pand. In 2016 heeft de afdeling Handhaving een tijdelijke vergunning voor 3 jaar afgegeven. Gelijktijdig heeft de provincie en de gemeente aangegeven dat voor een enkele installatie geen bodemenergieplan te willen opstellen. Door deze strikte handhaving zal het CO2-neutrale bedrijf weer terug moeten gaan naar een minder milieuvriendelijke oplossing. Ondanks verzoeken om maatwerk blijft de provincie volharden in strikte handhaving.

1. (a) Bent u bekend met de beschreven casus Zuid Hoorn 60 te Rijswijk?
(b) Is deze casus uniek in de Provincie Zuid-Holland?

Antwoord

- (a) Ja, deze casus is ons bekend.
- (b) Nee, deze casus is niet uniek. In Zuid-Holland zijn meerdere installaties voor Warmte-Koude Opslag (WKO) aangetroffen zonder de benodigde vergunning of melding.

Voor een WKO-installatie zoals bovenbeschreven gold in 2007 een meldingsplicht als bedoeld in artikel 30 van de Verordening waterbeheer Zuid-Holland 2007. Met ingang van de nieuwe Waterwet in 2009 is de Verordening niet meer van toepassing en is voor alle WKO-installaties sprake van een vergunningsplicht. Voor de installatie aan de Laan van Zuid Hoorn is destijds geen melding gedaan. In vergelijkbare situaties als de Laan van Zuid Hoorn zijn ook tijdelijke vergunningen afgegeven.

Verder is relevant dat sinds 2007 in samenwerking met gemeenten de ordeningsregel is vastgesteld dat WKO-installaties dieper dan het eerste watervoerende pakket worden geplaatst. Dit vanwege hun invloed aan het maaiveld en vanwege het feit dat andere functies dan op deze hoogte kunnen

worden geplaatst (kabels & leidingen, gesloten systemen, tunnels, zoetwateropslag etc.).

2. (a) *Deelt u de zorgen dat in 2007 bij gemeenten onduidelijkheid bestond over de vergunningverlening van WKO-installaties? Kunt u aangeven wat hiervan de oorzaak is geweest?*

(b) *Bent u het met de VVD eens dat een aanvrager van de bouwvergunning redelijkerwijs van een gemeente mag verwachten dat zij volledige informatie had moeten verstrekken over de aanleg van een WKO-installatie, inclusief alle noodzakelijke vergunningen?*

Antwoord

- (a) Ja, de informatieplicht voor gemeenten was in 2007, dat wil zeggen voor de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), minder goed geregeld. Overigens was anno 2007 voor WKO-installaties wel sprake van een meldingsplicht waarvoor de verantwoordelijkheid bij de initiatiefnemer lag.
- (b) Ja, daarom is sinds 2010 in de Wabo een informatieplicht voor gemeenten verankerd.

3. (a) *Bent u het met de VVD eens dat een WKO-installatie die meer dan 10 jaar in gebruik is en gedurende minimaal 6 jaar gedoogd is omdat geen milieuschade te verwachten is, de facto een permanente vergunning heeft?*
- (b) *Deelt u de mening dat wanneer gedurende langere tijd empirisch is aangetoond dat wanneer WKO-installatie geen negatieve gevolgen heeft op het milieu of het eerste watervoerend pakket in het verstedelijkte gebied een maatwerk meer op haar plaats i.p.v. strikte uniforme handhaving?*

Antwoord

- (a) Nee, van een permanente vergunning kan alleen sprake zijn als er ook daadwerkelijk een vergunning is afgegeven, waarbij aan de daarvoor gestelde voorwaarden is voldaan. Dat op de Laan van Zuid Hoorn een WKO-installatie zonder vergunning aanwezig was, is begin 2013 aan het licht gekomen. De provincie is toen in gesprek gegaan met de eigenaar en deze heeft daarna een tijdelijke vergunning van 3 jaar gekregen om hem de tijd te geven om óf een vergunbare aanvraag te doen (dit is dieper dan het eerste watervoerende pakket mogelijk) óf om de WKO te beëindigen en op een andere energievoorziening over te gaan.
- Begin deze maand is hierover door de ODH nog met de eigenaar gecommuniceerd.
- (b) Voor vergunningplichtige installaties kan bij het opstellen van een vergunning, maatwerk worden geleverd. Echter, in deze casus vormen niet de milieueffecten een knelpunt, maar het feit dat de WKO is geplaatst op een diepte (eerste watervoerend pakket) die in strijd is met de provinciale regelgeving. Op dat punt kan geen maatwerk worden verleend. In het tweede of derde watervoerende pakket is een WKO-installatie wel mogelijk.

4. (a) *Kunt u aangeven waarom zowel de gemeente Rijswijk als de Provincie Zuid-Holland afwijzend staan tegenover het opstellen van een bodemenergieplan?*
(b) *Is het correct dat er geen andere initiatieven met betrekking tot open bodemenergiesystemen rondom Hoornwijck zijn vastgesteld en daarom alleen voor de Laan van Zuid Hoorn 60 zo'n bodemenergieplan zou moeten worden opgesteld?*
(c) *Is het correct dat de provincie Zuid-Holland geen medewerking verleent aan het opstellen van een bodemenergieplan, wanneer het vermoeden bestaat dat overleg met de belanghebbende geen bevredigend resultaat gaan opleveren?*
(d) *Bent het met de VVD eens dat het aantal initiatieven en de inschatting of iets tot een bevredigend resultaat zal leiden, geen argument is om afwijzend tegenover een dergelijk bodemenergieplan te staan?*

Antwoord

- (a) Gemeenten en provincie laten bodemenergieplannen opstellen om de ondergrond optimaal te benutten als grote aantallen bodemenergiesystemen in elkaars nabijheid worden gepland. Hierbij wordt ook rekening gehouden met andere spelende belangen. Rond Hoornwijck zijn geen andere WKO-initiatieven bekend en kunnen wel andere belangen in de ondergrond spelen. Wij zien daarom geen aanleiding voor het opstellen van een dergelijk plan in deze specifieke situatie.
- (b) Ja, dit is correct.
- (c) Nee, dit is niet correct. Als in een bepaald gebied de omstandigheden zodanig zijn dat met een bodemenergieplan tot een betere benutting van de ondergrond kan worden gekomen, zullen wij met alle belanghebbenden om tafel gaan zitten en een adviesbureau inschakelen om tot een dergelijk plan te komen, ook al bestaat het vermoeden dat de kans op een bevredigend resultaat klein is.
- (d) Nee, het aantal initiatieven kan wel een argument zijn en is in dit geval onvoldoende (zie a), maar wij zijn het met u eens dat de inschatting of overleg tot een (on)bevredigend resultaat zal leiden hiervoor geen argument kan zijn (zie c).
5. *Bent u het met de VVD eens dat voor WKO-installaties die al jaren effectief werken, maar door recentere regelgeving moeten worden stilgelegd, per situatie moet worden beoordeeld en maatwerk moet worden geleverd?*

Antwoord

Ja, wij zijn het met u eens dat per geval de situatie moet worden beoordeeld. In dit geval wordt het knelpunt echter niet veroorzaakt door recente regelgeving, maar doordat het open WKO-systeem is aangelegd in het eerste watervoerende pakket. Dit is sinds 2007 niet meer toegestaan (behalve als het om een gebied gaat waar voor een aantal systemen een bodemenergieplan is opgesteld waarbij ook alle overige belangen in dat gebied zijn afgewogen).

6. *Kunt u aangeven hoe u heeft zeker gesteld dat de gemeenten wel over de juiste informatie voor de aanleg van WKO-installaties beschikken en deze tijdig ter beschikking stellen van belanghebbende? Kunt u aangeven hoe en waar de provincie Zuid-Holland voor nieuwe aanvragen heldere, eenduidige en toegankelijke informatie over de bouw van de WKO-installatie ter beschikking stelt?*

Antwoord

Met het invoeren van de Wabo in 2010 is de koppeling van vergunningenprocedures beter geborgd. Als een aanvrager nu een Omgevingsvergunning Bouwen aanvraagt komt hij in het aanvraagloket (Omgevings-Loket-Online) ook de procedure voor een WKO-installatie (vergunning Waterwet) tegen, inclusief de benodigde informatie voor het aanvrager van zo'n vergunning.

Aanvullend hierop staat op de website van de Provincie Zuid-Holland informatie met betrekking tot bodemenergiesystemen en het beleid van de provincie in deze.

Den Haag, 28 mei 2019

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

plv. secretaris,

voorzitter,

ir. J.C. van Ginkel MCM

drs. J. Smit